

«Kotofski» – vienīgā kafejnīca Latvijā, kurā mīt kaķi

Inga Kalva-Miņina

Daugavpilī, Cietokšņa ielā 44, atrodas kāda neparasta kafejnīca, kurā var sastapt... kaķus. Jā, kafejnīca “Kotofski” ir īpaša tieši ar to, ka tās galvenie iemītnieki ir šie pūkainie mīluļi. Tu vari atnākt kafejnīcā paēst vai iedzert kafiju un sasmelties daudz smaidpilnu mirkļu, komunicējot, nofotografējoties ar kādu no sešiem (vai varbūt ar visiem) kafejnīcas iemītniekiem – Patriku, Žoru, Boņuku, Tusju, Puškinu un Persiku.

Kaķu kafejnīcas “Kotofski” vadītāja ANITA OZOLIŅA atklāj, ka kaķi viņas dzīvē ieņem lielu lomu, tieši tāpēc sirdsaicinājums pārvērties arī par darbu, turklāt – pavisam drīz kafejnīcā būs iespējams aplūkot arī plašu kolekciju, kurā redzami dažādi priekšmeti par/ar kaķiem, ko Anita apmēram 30 gadu laikā iegādājusies vai saņēmusi dāvanā.

Tāda kaķu kafejnīca šobrīd ir ne tikai vienīgā Latgalē, bet arī Latvijā. Re, nemaz nav jābrauc uz ārzemēm, lai paviesotos šādā unikālā vietā, kur tevi sagaida seši skaisti, mīļi un draudzīgi kaķi, omulīga atmosfēra, neparasts dizains un, protams, garšīgi ēdieni. Ja arī Tu vēlies doties ciemos pie kaķiem, tad noteikti ielūkojies kafejnīcas Facebook lapā “Kafe “Kotofski”” – te ir daudz skaistu fotogrāfiju ar sešiem minkām un aktuālā informācija par kafejnīcas darba laiku.

Ar līdzcilvēku atbalstu pārvar Covid-19 krīzi

Foto no A. Ozoliņas personīgā arhīva

Ieceri par kaķu kafejnīcas atvēršanu Anita Ozoliņa (attēlā) īstenoja 2020. gada 15. martā (attēlā – mirklis no kafejnīcas atklāšanas pasākuma)

«Pēc izglītības esmu latviešu un krievu valodas skolotāja. Absolvēju Daugavpils Universitāti, gadu nostrādāju Daugavpils 13. vidusskolā. Tad nolēmu mainīt specialitāti un sešus gadus nostrādāju mākslu aģentūrā par māksleri. Īrijā nonācu negaidīti – aizlidoju uz savas draudzenes kāzām un nolēmu palikt tur, lai apskatītos pasauli, perfekti iemācītos angļu valodu. Īrijā strādāju restorānā, un šī darba pieredze man ļoti palīdzēja savas kaķu kafejnīcas ierīkošanā. Īrijā nodzīvoju piecus gadus, pēc bērna piedzimšanas atgriezos Daugavpilī,» tā, iepazīstinot ar sevi, saka kaķu kafejnīcas «Kotofski» vadītāja Anita Ozoliņa.

Piedaloties Valsts nodarbinātības aģentūras un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras projektu konkursā uzņēmējdarbības uzsākšanai, Anita īstenoja ideju par bērnu centru «Superkids», kas darbojas kopš 2009. gada. Tomēr mūsu saruna ir par viņas otro lolojumu – kaķu kafejnīcu, kas tika realizēta, pirms trīs gadiem piedaloties Daugavpils domes jauno uzņēmēju atbalsta grantu programmas «Impulss» konkursā. Anitai ļoti patīk kaķi, un, dodoties ceļojumos uz citām valstīm, kopā ar vīru noteikti apmeklē arī kaķu kafejnīcas. «Pirmo reizi kaķu kafejnīcu apmeklēju Milānā, kur ir ļoti skaista kafejnīca «Crazy Cat». Rīgā arī kādu laiku bija ļoti jauka kaķu kafejnīca «Minka», bet to aizvēra ciet,» stāsta Anita. «Kaķu kafejnīcas projekts man bija ļabi zināms, un sapratu, kā visu vajag darīt, lai iecerēto īstenotu. Kad izsludināja konkursu, pēdējās divās dienās uzrakstīju projekta pieteikumu un nosūtīju to.»

Kafejnīca «Kotofski» Daugavpilī tika atvērta sarežģītā laikā – 2020. gada 13. martā Covid-19 dēļ Latvijā izsludināja ārkārtas situāciju, bet 15. martā tika atvērta kafejnīca. «Šos divus gadus mēs nevis strādājām, bet izdzīvījām, jo vairākus mēnešus kafejnīca nestrādāja,» atceras Anita. «Tā kā šajā kafejnīcā galvenais nav ēdiens, bet gan kaķi, pie kuriem nāk cilvēki, mēs taču nevarējām šos mīluļus iesaiņot kārbā un ar piegādi aizsūtīt. Mums gāja grūti, bet izglāba Latvijas iedzīvotāji, kuri mūs ļoti atbalstīja, – sūtīja gan ēdamo kakšiem, atbalstīja ar naudu, lai varam apmaksāt telpu īri.»

Inga Kalva-Miņinas foto

Kaķu kafejnīca ir gaiša un mājīga, te labi jūtas gan kaķi, gan arī ciemiņi (attēlā var redzēt divus kaķus – uz krēsla ir melnais Boņuks, bet īpaši kaķu “koka” sež raibā kaķenīte Tusja)

Kafejnīcas īpašnice atklāj, ka laika gaitā no idejas par biznesa projektu tā pārvērtās par sociālo projektu, sākot darboties kā nevalstiskā organizācija: «Visu, ko nopelnām, izlietojam mūsu projektiem. Tā, piemēram, izdevās uzcelt un izvietot pilsētā kaķu mājiņas. Vienu tādu lielu ar astoņiem «dzīvokļiem» uzdāvinājām patversmei, no kuras nāk visi mūsu kakšīši.»

Seši dzīvespriecīgi un mīļi kaķi

Inga Kalva-Miņinas foto

Inga Kalva-Miņinas foto

Kaķi ir katrs ar savu raksturu, piemēram, kad ienāku kafejnīcas telpās, baltais Žora visu laiku gul savā grozā, bet rudais Persiks skrien klāt, lai draudzētos vai iepazīst

Sarunas turpinājumā lūdzu Anitai pastāstīt vairāk par katru kaķi, ko var sastapt kafejnīcā. Savā stāstījumā viņa bieži saka «ļoti», un tas ir tikai pašsaprotami, jo viņai ļoti, ļoti patīk kaķi un līdz ar to viss, kas ar tiem saistīts, ir sirdij patiesi tuvs un svarīgs.

«Kafejnīcā dzīvo seši kakšīši. Sākumā pat domājām, ka būsīm kā neliela patversme, – nemsim kakšīšus, ārstēsim, socializēsim, meklēsim viņiem jaunas mājas, bet, kad kakšis pie manis nokļūst, saprotu, ka viņam nekur nebūs labāk kā pie mums. Kaķi kļūst par bērniem, un savu bērnu nevienam jau neatdosi,» stāsta Anita. «Visi mūsu kaķi ir no patversmes, tikai viens – Žora Kotofski – paņēmts no ielas. Tā kā man pašai mājās ir kaķi, draugi piezvanīja un teica, vai negribu paņemt vēl vienu baltu kaķi. Viņš dzīvoja Rīgas ielā, siltummezglā, un bija pirmais kakšītis, ko paņēmām kaķu kafejnīcai. Žora Kotofski – balts, milzīgs kaķis, kuram viena actiņa ir zila, otra – dzeltena, – ir mūsu priekšnieks un pirmais kakšītis, kuru paņēmām. Kotofski vārdā ir nosaukta kafejnīca, ļoti miermīlīgs kaķis, bet līderis, kuru pārējie respektē. Jāuzsver, ka mums visi kaķi ir ļoti mierīgi, uz cilvēku orientēti.»

Vēl kaķu kafejnīcā var sastapt melno Boņuku. «Mierīgs, ļoti inteliģents, viņam ļoti patīk skatīties multfilmās par Tomu un Džeriju, ko dažreiz viesi parāda telefonā. Viņam patīk uzspēlēt datorspēles, kas ir speciāli kaķiem piemērotas, – skrien pa ekrānu pelīte vai muša, viņš aktīvi ķer. Boņukam patīk spēlēties ar dažādām bumbiņām, viņš ir pētnieks. Ja kādu priekšmetu atrod, tad iemērc to ūdens blodiņā, vēro, kas ar to priekšmetu notiek,» Anita turpina iepazīstināt ar kaķiem.

Foto no A. Ozoliņas personīgā arhīva

Inga Kalva-Miņinas foto

Katram kaķim kafejnīcā ir arī savs portrets, ko uzzīmējusi māksliniece Zanda Liedskalniņa (attēlā – pūkainais runcis Puškins un viņa portrets)

Inga Kalva-Miņinas foto

Inga Kalva-Miņinas foto

Kaķu kafejnīcā gan interjerā ir redzamas ar kaķiem saistītas lietas, gan arī izstādē aplūkojami dažādi neparasti, interesanti un skaisti priekšmeti, kas saistīti ar kaķu tēmu

Kafejnīcas sociālajos tīklos bieži vien parādās ruds kaķis Persiks. Izrādās, viņa dēļ daudzi kafejnīcas apmeklētāji savu rudo kaķi ir nosaukuši par Persiku. «Persiks bauda taktilo kontaktu ar cilvēkiem – viņam vajag pasēdēt klēpī, nāk pie visiem apmeklētājiem, uzņem enerģiju tieši no cilvēku glāstiem. Ļoti sabiedriska puika, tādēļ mēs viņu nosaucām par mūsu sabiedrisko attiecību speciālistu,» saka Anita. «Ir arī kaķis Patriks – siāmietis, ļoti neatkarīgs, fotogrēnīks, zina, ka ir ļoti skaists.»

Kolektīvā ir arī viena skaista kaķu dāma Tusja. «Trīs-krāsaina, neliela. Mēs viņu saucam par smalkmaizīti ar kanēli, jo viņa ir trīskrāsaina, apaļīga, un, kad gul, izskatās kā smalkmaizīte ar kanēli. Neatkarīga, ja viņa nāk sēdēt cilvēkiem klēpī, tad nāk tieši pie viesiem – vīriešiem,» atklāj Anita.

«Pēdējais kakšītis, kas ieradās kafejnīcā, ir Puškins – milzīgs, pūkains kaķis. Cilvēki par viņu saka – cik garš, tik plats. Viņam ir septiņi astoņi gadi. Dzīvoja kopā ar vecu tautiņu, kad viņa aizgāja aizsaulē, tad kaķis palika viens. Radi aizveda uz dzīvnieku patversmi. Bet kakšis, kurš bija kāda cilvēka draugs un sirds gabaliņš, lolots un kopts, nonākot patversmē, vairs neko nēda, nerūpējās par savu kažociņu. Par Puškinu nosaucām, jo tad, kad viņš nonāca pie mums, viņam bija noskūtas spalvas, tikai galva bija pūkaina un tādas baķenes tieši kā rakstniekam Aleksandram Puškinam. Puškins ir mūsu administrators – kad viesi nāk, ir pirmais, kas satiek ciemiņus. Dzīvo tur, kur mums ir bārs,» stāstījumu par kaķiem noslēdz Anita.

Kafejnīcā jāievēro tās noteikumi

Ja kādam šķiet, ka tur, kur ir dzīvnieki, ir spalvas un ne-tīrība, jāteic uzreiz, ka tā nav. Anita atklāj, ka kafejnīcas darba diena sākas jau pulksten astoņos no rīta – atnāk kolēģe Irēna un līdz pulksten 12 (kad jau nāk apmeklētāji) palīdz sakopt visas telpas. Tātad – četras stundas katru dienu tiek veikti uzkopšanas darbi – visas virsmas tiek mazgātas, divāni – tīrīti u.tml. To, ka kafejnīcā viss ir vislabākajā kārtībā, novērtē arī klienti, izsakot labas atsauksmes.

Ievērojot Pārtikas un veterinārā dienesta noteikumus, kaķi neuzturas virtuvē un noliktavā. «Ēdamzālē kaķi drīkst atrasties. Ja cilvēks nāk pie mums, tad viņš zina, ka kaķis te var atrasties visur, arī uz galda,» saka kafejnīcas saimniece. «Mūsu kafejnīcā kaķi jūtas aizsargāti un brīvi. Viņi neslēpjas, gul uz palodžiem, grozos. Kakšis zina, ka, ja gul, tad neviens viņu nemodinās. Nevar kaķi ņemt rokās, ja viņš pats neatnāk. Nedrīkst kaķus barot ar ēdienu no galda, jo viņiem ir sava speciālā barība. Tāpat jāatceras, ka, nākot uz kaķu kafejnīcu, kājas jāuzvelk izsniegtās bāhilas, lai telpās neienestu kādas baktērijas vai sēnīti.»

Kaķu kafejnīcā ir jauka atmosfēra, ko rada gan kaķi, gan telpu dizains, jo īk uz soļā ir ieraugāmas dažādas lietišķas ar un par kaķiem. Arī pasniegtie ēdieni ir svaigi un gardi, un, kā atklāj Anita, tiek interesanti pasniegti: «Mūsu burgeru pasniedzam uz lāpstas, persiku zupu ir tādā kā skaistā būrītī. Rūpējamies par to, lai apmeklētājiem būtu ne tikai patīkami te atrasties, bet arī varētu ieturēt gardu maltīti.»

«Vairākās kaķu kafejnīcās pasaulē ieeja ir atļauta bērniem no sešiem gadiem, Londonā kaķu kafejnīcā – no 12 gadiem. Mēs pagaidām pieņemam visus bērnus, bet mums ir īpaši noteikumi, ka, ja bērns ir jaunāks par sešiem gadiem, vecākiem jābūt blakus. Kakšīši paši var aiziet prom, ja viņiem kaut kas nepatīk, – viņiem ir tāda, kā es to saucu, slepenā istaba – durvis ierīkojam tādas mazas durtiņas, pa kurām kaķis var aiziet atpūties. Dažreiz, kad viesi atbrauc pusdienlaikā, brīnās, ka mums ir tik maz kaķu, bet viņi atpūšas. Ja ir vairāk bērnu, tad kaķi paši aiziet uz šo istabiņu, jo kaķiem troksnis nepatīk un asociācijas ar kaut ko bīstamu,» atklāj Anita.

Sarunas laikā Anita atzīst, ka viņai ir ļoti paveicies, jo izdevies savu sirdslietu pārvērst par darbu, kurā iegulda visu savu sirdi un dvēseli. Rudens laikā, kad mazāk apmeklētāju, kafejnīcā strādā viens viesmīlis un viens pavārs, arī pati Anita dara visu, ko vajag, nepieciešamības gadījumā ir arī aizvietojusi pavāru: «Man veicas ar komandu. Parasti sadarbojos ar jauniem cilvēkiem. Vasaras laikā kā brīvprātīgie te nāk strādāt skolēni, kuri palīdz arī tad, kad sākas skola, nākot brīvdienās uz kafejnīcu.»

Kafejnīcas vadītāja uzsver, ka pie kaķiem ciemos nāk jauki un sirsnīgi cilvēki, ar kuriem bieži vien izveidojas arī laba draudzība: «Pie mums ciemos ar savu ģimeni brauc māksliniece, vizuālās mākslas skolotāja Zanda Liedskalniņa no Jaunpilsbalgas. Viņa mūsu kafejnīcai uzdāvināja ļoti skaistu portretu sēriju – katrs mūsu kakšītis ir uzzīmēts. Kad viņa atbrauc, tad parasti ko jauku atved mūsu muzejam un kakšiem. Daugavpils Reģionālās slimnīcas māsa Nadežda Širokova, kura ar mammu vairākas reizes gadā nāk pie mums un atved arī dāvanas kaķiem. Tādu sirsnīgu cilvēku ir ļoti daudz.»

Aicina aplūkot arī kaķu muzeju

«Divus gadus nostrādājot, radās doma izveidot arī kaķu muzeju. Esmu bijusi Zelenogradskā, kur ir ļoti skaists kaķu muzejs «Murarium», kas izvietots ūdenstornī, – izskatās kā liels trepes, kā gaitenis uz augšu, un gaitenī sienās un telpās izvietotas ekspozīcijas. Mums arī ir ļoti skaistas kāpņu telpas, arī papildu telpas, kuras izremontējām. Ir izvietota un gandrīz pabeigta ekspozīcija. Gribējām šo darbu paveikt vasarā, bet rīkojām nometnes bērniem, bija daudz tūristu, kas savukārt ļāva mums pabeigt šo remontu un papildināt ekspozīciju, jo pirms tam trūka finanšu līdzekļu. Drīzumā vērsim valā pilnvērtīgu ekspozīciju,» stāsta Anita.

Kurš no ekspozīcijas priekšmetiem pašai ir sirdij vistuvākais? Uz šo jautājumu Anitai nav viegli atbildēt, jo katra lieta ir mīļa: «Kolekcionēšana ir kā atkarība. Dēls jau saka, ka es par mazu kaķu figūriņu pricējos vairāk nekā par kleitu. Bet tā ir – kad atrodo ko jaunu, esmu ļoti laimīga. Tie priekšmeti, ko man dāvina radi, draugi, protams, ir vērtīgāki, nekā tie, ko pati nopērku. Katrs priekšmets ir lolots, skatos uz šo izstādi un jūtos ļoti laimīga. Man ļoti patīk krāmu tirdziņi ar senajām lietām. Smejos, ka tās ir kaķu medības, – kad redzu kādu senlietu ar kaķīšiem, pat sirds sāk pukstēt ātrāk.»

Inga Kalva-Miņinas foto

Tomēr ir kāds stāsts par vienu īpašu kolekcijas lietu – krājkasīti kaķa veidolā, ar kuru aizsākās kolekcija: «Es to kādreiz uzdāvināju savam brālēnam Jānim. Viņam bija kādi četri vai pieci gadi. Šajā vasarā aizbraucot ciemos pie savas tantes, iegāju brālēna istabā. Viņš jau ir pieaudzis vīrietis, precēts, ar bērniem, dzīvo citā vietā, bet viņa istaba ir palikusi tāda, kā tad, kad viņš mācījās skolā. Pamanīju istabā šo krājkasīti, ko biju dāvinājusi, un pajautāju, vai varu paņemt. Tā nu krājkasīte atgriezās pie manis. Studiju gados draudzene Ludmila man uzdāvināja vairākas naudas krājkasītes kaķu formā. Var teikt, ka kolekcija tapusi apmēram 30 gadu laikā.»

Patiesi, izstāde ir ļoti daudzveidīga – gan mazi, gan lieli kaķi – dažāda materiāla un formu, rotaslietas, dekoratīvas statuetes, spilveni, greznumlietas, arī grāmatas – tas viss ir iekārtojies plauktos, pie sienām un vitrīnās. Kā sola Anita, tad izstādē varēs redzēt arī slavenus kaķus ar slaveniem cilvēkiem.

«Savus viesus mēs brīdinām, ka ēdiena pagatavošanas laiks ir 30–40 minūtes. Ne tāpēc, ka lēni strādājam, bet tāpēc, ka tāda ir iecere: gribam, lai pie mums mūsu viesiem laiks it kā apstājas, – dzīve ir tik strauja un piesātināta, visu laiku skrienam, vēlamies paspēt pēc iespējas vairāk un dažreiz aizmirstam baudīt katru dzīves mirkli. Ļoti gribas, lai pie mums viesi uz brītiņu aizmirst par to, kas notiek ārpus mūsu kaķu pasaulītes – tā mēs saucam mūsu jauko kafejnīcu,» saka kaķu kafejnīcas «Kotofski» saimniece Anita Ozoliņa.

* * *

KRISTĪNE LAIZĀNE (no Rēzeknes): «Daugavpils kaķu kafejnīcā «Kotofski» iegriezusies esmu vairākas reizes. Tur katru reizi ar smaidu sagaida jaukā īpašniece, kura ir devusi patvērumu daudziem kaķiem. Vienmēr tiek izstāstīts kāds jauns notikums par katru kaķi. Gandrīz visi kaķi ir paņēmi no patversmes vai ielas un izauguši par skaistiem, mīļiem draugiem visiem apmeklētājiem. Kaķiem ir savas gultasvietas, ēdamzona, atpūtas un izklaides stūrīši.

Kafejnīcas ēdienkartē ir neparasti piedāvājumi ar oriģinālu pasniegšanas veidu, kā arī tie ir ļoti garšīgi. Galda piederumi un dizains ir kaķu tematiskā, kā arī turpat ir pieejams neliels «muzejs», kurā var iegādāties suvenīrus.

Pirms vairākiem gadiem ir nācies apmeklēt arī kaķu kafejnīcu Viļņā, kurā mājā 15 kaķi. Atmosfēra – fantastiski jauka un sirsnīga. Par katru kaķi ir izveidots albums ar tā fotogrāfijām un dzīvesstāstu, kuru var skatīties, baudot kafiju un garšīgus ēdienus.»